

Vene rulett eesti moodi

Eesti-Vene suhted on teema, millest meedia viimastel kuudel kuidagi üle ega ümber ei saa. Ikka ja jälle võtab keegi sõna ning arutab rahvussuhteid just sellise vaatenurga alt, nagu see temale õige tundub.

Olen huviga jälginud nii Vene kui ka Eesti seisukohti, milles kahjuks häirib, et suhteid käsitletakse tihti rahvuslikule või emotsionaalsele pinnale jäädes. Venelased kurdavad oma raske elu üle, eestlased on solvunud, et vene keelt kõnelevad kaasmaalased pole eluga rahul. Nii käib sõnasõda lehtede ja Interneti vahendusel lakkamatult edasi - tulemusteta, võitjateta.

Vastastikune süüdistamine ja püüd ajalugu oma mätta otsast teistele esitada ei osutu enamasti edukaks. Siiski ei saa ka mina üle ega ümber pronksiöö teemast. Kuigi arvan, et pronksiöö sündmuste juured peituvad hoopis muus kui suhetes rahvuste vahel.

Lihtne elu

Tuntud seriaali peal-kiri on vist kõige paslikum iseloomustama meie poliitikute otsuseid ja tegemisi.

Muud terminit ei saa ega tahagi ma siinkohal kasutada. Muretus, vastutus- ja mõõdutunde puudumine, absurdini kalduvad põhjendused oma tegude õigustuseks - näiteid meie poliitikataeva tähtede käitumise kohta võiks siin palju tuua.

Tekkinud probleeme eiratakse viimse hetkeni ning sündmuste toimumisel öeldakse muretu blondiini kombel, et oih, ma ei osanudki arvata, et asi on nii tõsine. Ka selliselt suhtuti enne ja pärast pronksiööd.

Mäletan aega, kui meie ministrid rõõmsalt hõiskasid, et narkomaania ja aids pole Eestis probleemiks. Vaid poolteist aastat hiljem tehti aga kurb nägu ja nenditi, et selline probleem on ootamatult tekkinud ...

Lähiminevikust võib tuua näiteks trassil kihutanud peaministri auto juhtumi, kus valitsuse juht sai üllatuslikul kombel alles mitu päeva hiljem jälitamisest teada. Oih, kas tõesti?

Kusjuures riigijuhi selline suhtumine sunnib vägisi küsima, kas ta on ikka kindel, et tema just riigi etteotsa valiti? Kui jah, siis miks teda kahtlasest sõidukist kohe ei teavitatud? Mõelgem, kui tegemist olnuks ehtsa terroriaktiga, siis poleks ju peaminister, oih, seda enne teada

Margus Eek

Virumaa Teataja

saanudki, kui pärast vanajumala palge ette saabumist ...

Ma ei ole julgeolekuekspert, kindlasti on neil härradel tegutsemiseks omad reeglid, küll aga tahaks lihtsa inimesena küsida, kui tihti viibib peaminister oma turvameeskonna tegemiste suhtes täielikus teadmatuses? Kogu aeg? Kas Kapo teeb, mida tahab? Kes siis ikkagi riiki juhib?

Tundub, et sageli loodetakse tekkinud probleemide iseeneslikku möödumist. Mille muuga võib selgitada asjaolu, et pärast mullust konfliktit oodati ja solgutati probleemi siia-sinna, reaalsete ja vastutustundlike otsusteta.

Aljoša teisaldamine eelmisel suvel poleks andnud vene eriteenistustele aega ega võimalust pronksiöö ette valmistada.

Eduka Eesti müüt

Reformierakonna valimis-eelne propagandalause "Viime Eesti viie rikkama riigi hulka Euroopas" näitab väga ilmekalt,

et poliitiline katel keeb üksnes pealinnas. Kas tegelikku elu teades lubadust mõni Eesti poliitik sellist lubadust välja käia? Olukorras, kus riiklik sotsiaal- ja regionaalpoliitika on kogu iseseisvusaja olnud vaeslapse osas? Olukorras, kus paljud väljaspool pealinna elavatest kodanikest võivad 12 000-kroonisest keskmisest palgast vaid unistada? On ju näha, et riiki tüürivad poliitikud ei tea ammu juba, milline elu riigis tegelikult valitseb.

Ma saan aru, et katla juures on hea istuda ning aastaid sellest helpida, kuid kaugenemine tegelikkusest, käsi-peseb-kätt-stiilis riigivalitsemine ei saa lõpmatuseni kesta. Siinkohal võib muidugi mõni riigiisa väita, et neile valdkondadele pööratakse väga palju tähelepanu.

Kas see ikka on nii? Mina arvan teisiti.

Ma ei pea normaalseks olukorda, kus riigikogulase kümnetesse tuhandetesse küündiva palga juures saab töötu inimene vaid paarsada krooni kuus. Ma ei pea normaalseks seda, et sotsiaalamet kompenseerib hirmkallist hambaravist üksnes kolmandiku ühe hamba eest. Ma ei pea loomulikuks, et paljud ääremaadel elavad inimesed peavad toime tulema miinimumpalgaga. Leian, et emapalga võiks noor ema saada lapse kolmeaastaseks saamiseni. Näiteid võiks palju tuua.

Tallinnas elades ja suuri summasid siia-sinna liigutades ei pruugi kallid riigiisad ju sellisest elust midagi teada. Loomulikult ei saa väita, et elu Eestis pole muutunud ja paremaks läinud, aga millise hinnaga, kelle arvelt?

Just möödalaaskmised ja tegemata jätmised sotsiaalsete tagatiste sfääris, süsteemitu ja abitu regionaalpoliitika ning pealinna keskne mõtteviis on viinud ühiskonna lõhestumiseni ning aprillikuise mässuni.

Poliitikas jätkub Vene ruleti mängimine. Kahjuks pole olukorra paranemist ette näha. Vähemasti mitte enne, kui Eesti poliitikasse ilmuvad inimesed, kes julgevad vajadusel langetada kiireid ja efektiivseid otsuseid. Julgevad eksida ja selle eest keerutamata vastutada ...

"Tekkinud probleeme eiratakse viimse hetkeni ning sündmuste toimumisel öeldakse muretu blondiini kombel: et oih, ma ei osanudki arvata, et asi on nii tõsine."

Margus Eek